

DE WAARDEN BIJ HINDELOOPEN

Jan Dijkstra, Harm Willem Glashouwer, Dirk Tanger en Eelke Turkstra

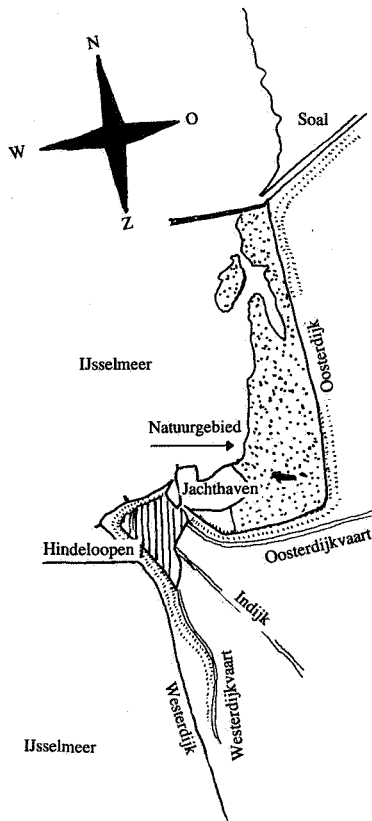
In de serie artikelen over de waarden langs de Friese IJsselmeerkust volgt hier het derde over het natuurgebied Stoenkhorne, tussen Workum en Hindeloopen.

Dit gebied is eigendom van Domeinen en in erfpacht en beheer bij de gemeente Hindeloopen. Dit natuurgebied is ontstaan toen de Zuiderzee in IJsselmeer veranderde. Het grenst aan de Hindelooper zijde aan de jachthaven en aan de noordkant tegen 't Soal. Aan de overkant van dit water ligt een groot kampeerterein. Er komen hier geregeld 'bezoekers' die het gebied verstoren. Het is echter noodzakelijk dat er een goed toezicht komt en maatregelen die deze ongewenste bezoekers tegen houden.

In de herfst en winter vormen Workumerwaard en Stoenkhorne een keten van rustgebieden voor pleisterend waterwild. Vooral in de zomermaanden komt het verschil in structuur tot uiting door het geschikt zijn van Stoenkhorne voor zowel weide-, riet-, als watervogels. Er zijn duidelijk drie biotopen te onderscheiden:

- 1 Een eiland met aparte begroeiing, die doet denken aan een vochtige duinvallei met vleeskleurige orchis, gevlekte- en rietorchis, grote ratelaar, duindoorn, kruipwilg en muurpeper. Het is een broedplaats voor oa. sprinkhaanrietzanger en op de zanderige uitloper van het eiland, dwergstern en bontbekplevier.
- 2 Een moerassig verlandingsgebied met een successiereeks van mattenbies, zeebies, lisdodde, riet en iets verder in successie, waternavel, watermunt, kleine en grote watereppe, dotterbloem. Zeer vogelrijk met zeldzame soorten als bruine kiekendief, roerdomp, porseleinhoen, waterral, baardmannetje, snor, krakeend, slobend en zomertaling. 50 paar futen broeden hier in kolonies en vissen op het IJsselmeer.

3 Percelen zeer vochtige en schrale graslanden (± 10 ha), waarin nauwelijks plantensoorten voorkomen, die we op de agrarische productiegronden vinden. Grote velden orchideeën, grote ratelaar, koekoeksbloem, reukgras, waterrus, oeverzegge,

gewone zegge. Hier en daar treffen we nog poelruit, weidetorkruid en rode waterereprijs. Een optimaal biotoop voor weidevogels. De kwartelkoning wordt vaak gehoord, maar is moeilijk als broedvogel vast te stellen.

Jachthavens

Hindeloopen heeft twee jachthavens. De oude gemeentehaven met 11 vaste ligplaatsen bezit met zijn rustieke sfeer het karakter van een passantenhaven. De jachthaven 'Hindeloopen' heeft een ligplaatsenkapaciteit voor 365 boten. Deze haven kent een lange wachttijd van liefhebbers voor een plaats. 70% van de ligplaatsen wordt bezet door de Duitsers. Geen (Wirtschafts) wonder dus, dat deze haven, die in particuliere handen is, wil uitbreiden.

Deze jachthaven bezit tevens afdelingen voor betimmering, reparatie en winterberging, waar een deel van de Hindelooper beroepsbevolking werkzaam is.

De druk vanuit Hindeloopen op het gebied Stoenkhorne is groot, zowel in de zin van 'bezoekers' als in de zin van de verpakkingsmateriaal van zelf uit de Heimat meegenomen levensmiddelen en levensvocht. Dat dit niet alleen van de jachten uit Hindeloopen afkomstig is, is wel duidelijk.

Plannen

Het bestemmingsplan 'Oosterstrand I' is omstreeks 1968 rechtsgeldig geworden en bevat een jachthaven en de bouw van 22 bungalows.

Het bestemmingsplan 'Oosterstrand II' is verkleind en bevat momenteel alleen een parkeerplaats in de directe omgeving.

De bouw van ± 40 bungalows is in het oorspronkelijke plan geschrapt. Momenteel is hiervoor echter weer belangstelling, ook van de zijde van de gemeente zoals blijkt uit het in 1975 verschenen structuurplan. ■■